

Rosa Maria Martín Salvaris

EHUKO IRAKASLEA ETA IKUS-ENTZUNEZKOETAN ADITUA

Agdeim Izik eta Facebook

Marokoko poliziak aste batzuk lehenago –2010eko azaroaren 8an– modu baketsuan eraikitzen hasitako kanpalekua birrindu zuen Mendebaldeko Saharako hiriburuan.

Aste batzuetan zehar hedabideek informazio ugari eman zuten, eta atxilotetak, hilketak, desagerpenak eta torturak egunkarrietan eta telebistetan agertu ziren, eta baita agintari espainiarren hitz epel eta lerdetsuak ere. Tarte labur batez, kanpalekuan eragindako sarraskiak komunikabideen arreta erakarri zuen. Informazioaren ugaritasunak are gehiago jakiteko egarria piztu zion askori, eta sarera jo zuten. Eta han ozeanoa aurkitu zuten.

Web orrialdeen eta blogen gainetik, Facebook nagusitu zen, eta askok, azkeanean, zentzua eta erabilgarritasuna aurkitu zizkioten Facebook-i. Jaimak eta begizta beltzak edo hildako umearen aurpegia profileko argazki bilakatu ziren. Telebistak eman ez zituen YouTube-ko bideo guztiak elkarbanatu ziren. Hamaika aldiz biderkatu ziren aste haietan lagunak eta lagunaren eskaera. Facebook-en kontua zuen saharar eta sahararziale bakoitzak munduan milaka lagun zituela pentsatu zuen, eta euforia horretan lagun eskaera guztiak onartu zituen. Eskaeren sinesgarritasuna eta fede ona aztertzeke, batzuek ize-

INIGO AZKONA

nari begiratu zioten, beste batzuek argazkiari, eta azkarrenek lagun komunei: nire lagunak lagunak nire lagunak dira...

Horrela lortu dute Marokoko zerbitzu sekretuek informazio piloak. Lagun, argazki, bideo, adierazpen eta adiskideen inbentarioak egin dituzte. Hemen inguruan dabiltzanei ez omen die ekarri arazorik. Hainbatek zibergerraren ondorioak pantailaraino bakarrik iristen direla uste du. Baina Facebook-en bitartez lortutako datu-base horrek ondorio fisikoak, errealak eta latzak eragin ditu okupatutako lurraldeetan: atxiloteta, tortura eta desagerpen gehiago.

Pobre bizi dira marokorak, erregearen sosak zeregin zikinetan inbertitzen diren bitartean: sarean aldeko iritziak sortzeko edo, haren luxuzko bertsioan, kazetariak eta intelektualak erosteko. Inbertsioa baita eta ez xahubidea New Yorkeraino NBERen aurrean Marokoren alde hitz egitera urrian joan zirenak ordaintzea. Euskaldunik ere tartean.

Orain Gabonetako burrunbak ixilarazi du Saharako gertaeren oihartzuna. 2011ko lehen egun hauetan Agdeim Izik-en parte hartu zutenen atzetik jarraitzen du poliziak, Duintasunaren Kanpalekuaren parte-hartzaileak atxilotzen, Facebook-eko informazioari esker. Batzuk Aaiungo Kartzela Beltzean daude, auskalo non besteak. ■

2011ko lehen egun hauetan
Agdeim Izik-en parte hartu
zutenen atzetik jarraitzen du
poliziak, Facebook-eko
informazioari esker

HIRUKO TXIKIAN

Joxemari Ostolaza

Egunak joan zaizkigu. Atzo, egunero kafea hartzen dudana nire kafearena baizik ez nuen aditu. Eta lurruna ez da kea. Hau sanoa dugu. Bertan ostatuan zigarroa erretzeko ohiturari segida eman ezinik, Lapurditik Gipuzkoara egiten zuen jende andanaren falta sumatu omen du jada tabernariak. Tabakoa eta patarra erosi, eta tabernan sartu gabe joaten omen dira lapurtarrak beren kotxeak erregeaiez betetzera gasolindegira zuzenean, aurtengo bigarren egunera arte tabakoa errez tertulia luzetxoak egiten zituztenak bertako tabernetan. Ateri zegoen taberna. Eta atarian jarri behar izan dituz-

Ke arteko

te mahaitxo zenbait hautsontziak baliatze aldera, gauek goizera dekorazioa ere ez dela komeni aldatzea erabat pentsatuta. Baina zigarroa erretzeak edozein posturan ez du plazer bera ekartzen, eta kanpoan zegoen tenperaturak ez zuen jendea animatzen. Aurki, atariko erretzaileentzat TAO bezalako zigorra jartzeko kapaz dira Herriko Etxekoek dituzten zorren plazebo. Eta esan dutenez, arratsaldetako muslariak leku pribatu baten bila dabilta jada, tabernariaren desesperaziorako. Telebistetako futbol partiden erakartzeak ere, kerik gabekoek irentsi omen dituzte tragoak eta guzti. Hala ere, ni Zaragozako ikustera noa tabernara. ■